

Vergaderjaar 2017–2018

25 834

Problematiek rondom asbest

Nr. 139

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT EN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 mei 2018

Op 27 maart jl. hebben wij uw Kamer gemeld dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) asbest heeft aangetroffen in twee make-upproducten van de winkelketen Claire's. Daarom hebben wij verschillende acties ondernomen waarover wij uw Kamer op 27 maart jl. hebben geïnformeerd.

Op 12 april heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat het verzoek ontvangen om uw Kamer per brief te informeren over dit dossier mede naar aanleiding van de berichtgeving van EenVandaag dat in twee andere producten van Claire's ook asbest is gevonden. Met deze brief reageren wij op dit verzoek en informeren wij u over de stand van zaken van de genomen acties.

Talk is een mineraal dat wordt toegepast in diverse (cosmetica)producten en dat wordt gedolven in mijnen. Asbest is ook een mineraal en komt van nature vaak voor in de buurt van talklagen. Bij het delven van talk kan daarom onbedoeld asbest mee gedolven worden. Er is hier dus sprake van een natuurlijke verontreiniging. In Nederland is de aanwezigheid van asbest in producten verboden, daarom zijn fabrikanten verantwoordelijk voor het zuiveren van talk zodat er geen asbestvezels in voorkomen.

De volksgezondheidsaspecten van asbest in cosmetica zijn geregeld in de Europese cosmeticaverordening. Voor het toezicht en de handhaving van deze verordening is de NVWA verantwoordelijk. De ILT is toezichthouder voor de juiste verwijdering van asbesthoudende producten.

Onderzoek EenVandaag

EenVandaag heeft in haar uitzending van 11 april jl. aangegeven dat zij zelf 24 producten van Claire's heeft laten testen door een geaccrediteerd laboratorium en dat in twee van deze producten asbest is aangetroffen. Het analyserapport is te vinden op de website van EenVandaag. Claire's heeft van de ILT opdracht gekregen om deze en andere talkhoudende

producten uit de schappen te verwijderen totdat nader onderzoek heeft aangetoond dat deze producten veilig zijn.

Publiekswaarschuwing en terugroepactie asbesthoudende producten Claire's

De ILT heeft zelf ook 30 producten van Claire's onderzocht. In twee producten daarvan heeft de ILT asbest aangetroffen. Het betreft de producten Compact Powder en Shadow & Highlight Finishing Set. Zowel op de website van Claire's als op de website van de ILT staat een veiligheidswaarschuwing voor het gebruik van de twee make-upproducten waar de ILT asbest in heeft aangetroffen. Gebruikers worden verzocht om het product niet meer te gebruiken en zorgvuldig verpakt af te geven bij de gemeentelijke milieustraat. Omdat het een asbesthoudend product betreft mag Claire's de producten niet zelf terugnemen. Indien consumenten vragen hebben over hoe zij het product moeten verpakken en afvoeren, kunnen zij contact opnemen met InfoMil¹. Daarnaast heeft de ILT Claire's verzocht om uit voorzorg alle producten met dezelfde grondstoffen als de producten waarin de ILT asbest heeft aangetroffen, uit de schappen te verwijderen totdat is aangetoond dat deze producten asbestvrij zijn. Claire's heeft alle talkhoudende producten daarop uit de schappen gehaald.

RIVM onderzoek blootstellingsrisico's producten Claire's

De ILT heeft in twee producten van Claire's asbest gevonden en EenVandaag heeft in twee andere producten van Claire's asbest gevonden. Het RIVM heeft voor drie van deze producten een risicobeoordeling gemaakt. Voordat het RIVM de risicobeoordeling kon maken, heeft TNO het aantal asbestvezels per gram product bepaald. Het betreft de twee producten waarin de ILT asbest heeft aangetroffen, en één product van Claire's (Pink Heart) waar EenVandaag asbest in heeft aangetroffen. Het RIVM geeft aan: «De omvang van het risico als gevolg van asbest-blootstelling wordt bepaald door de soort asbest, de concentratie asbestvezels die bij gebruik van het product vrij komt in de lucht en de duur van de blootstelling.» De risicobeoordeling per product is te vinden in het RIVM-rapport, dat als bijlage bij deze brief is gevoegd². Het RIVM stelt vast dat «vanwege de relatief kortdurende blootstelling en de worst-case aannames in de blootstellingsschatting is het risico op asbest gerelateerde ziekten voor kinderen die deze make-up producten hebben gebruikt waarschijnlijk beperkt. Wel is het zaak om verdere blootstelling zoveel mogelijk te voorkomen.»

De maatregelen daartoe, zoals producten uit de schappen halen, waarschuwen van gebruikers, oproepen het product niet te gebruiken, terugroepactie, hebben inmiddels al plaatsgevonden. Hiermee wordt verdere blootstelling voorkomen.

Melding aan mede-toezichthouders in andere EU-landen

De ILT heeft via het Europese waarschuwingssysteem RAPEX melding gedaan van de bevindingen aan de medetoezichthouders in andere EU-landen. Naar aanleiding van deze melding is er vanuit het Verenigd Koninkrijk contact opgenomen met de ILT. Daarnaast heeft de ILT met de Belgische toezichthouder contact gehad. In België zijn naar aanleiding van het onderzoek van de ILT, de verschillende producten getest waarin in de Verenigde Staten asbest is gevonden en enkele producten zijn op eigen initiatief van de Belgische autoriteiten getest. De Belgische autoriteiten

¹ www.infomil.nl.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

hebben in Claire's Compact Powder, net als in Nederland, ook asbest aangetroffen. In de Claire's Shadow & Highlight Finishing Set is in België geen asbest gevonden. Daarnaast zijn in België nog zeven andere producten getest waar in vijf producten asbest is aangetroffen: Claire's contour palette, Compact Powder wit, Compact Powder zwart, twee Make-up sets heart. Het Claire's contour palette is niet meer in Nederland verkrijgbaar. Een van de Make-up sets heart is eerder dit jaar door de ILT getest maar daarin is toen geen asbest aangetroffen.

Onderzoek ILT en NVWA naar asbest in talkhoudende verzorgingsproducten

Het onderzoek van de ILT en de NVWA naar asbest in talkhoudende verzorgingsproducten is momenteel in uitvoering. Er zijn ruim 250 producten geselecteerd onder te verdelen in de volgende vijf categorieën producten: lichaamspoeders waaronder babypoeders; gezichtspoeders; make-up poeders (gekleurde gezichtspoeders); foundation (liquid); en bronzers.

Alle producten worden bij een geaccrediteerd laboratorium getest op de aanwezigheid van asbest. Wij verwachten dat de testen eind mei zijn afgerond, wij zullen u daar vervolgens over informeren.

Aanvullend onderzoek

In Nederland en de andere landen van de Europese Unie is de aanwezigheid van asbest in producten verboden. Maar niet overal in de wereld is asbest verboden. Zo hebben verschillende landen in Azië geen algeheel verbod op asbest. Het is derhalve mogelijk dat er producten worden geïmporteerd die asbesthoudend zijn. Omdat het risico van het voorkomen van asbest in talk, ook gezien het ontbreken van het verbod op asbest in verschillende landen, aanwezig is, verbreden wij het onderzoek naar talkhoudende producten uit andere productgroepen. Zodra wij de eindresultaten van dit onderzoek hebben zullen wij u hierover informeren.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins